

Examenul de bacalaureat 2012
Proba E. c)
Proba scrisă la Istorie

Varianta 7

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animador, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil ordine și securitate publică (licee ale M.A.I.), specializarea științe sociale; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Basarab era încă vasalul regelui maghiar Carol-Robert, care-l numește <voievodul nostru>, dar nici creșterea puterii sale, nici politica externă activă pe care o ducea pe cont propriu în sud și în răsărit nu puteau fi pe placul Ungariei. De aceea, în 1330 [...] luând drept pretext ocuparea de către Basarab a unor teritorii socotite ca aparținând coroanei, Carol-Robert pornește o expediție împotriva celui pe care-l numește în mai multe rânduri <răzvrătit>, <nesupus>, <necredincios>. După reocuparea Severinului și respingerea cererilor de pace ale voievodului, care se oferea să recunoască suveranitatea regelui și care promitea pe deasupra un tribut anual [...] Carol-Robert pătrunde în Țara Românească, ajunge până la Argeș, dar este obligat să se retragă spre Transilvania fără a fi reușit să angajeze o luptă decisivă cu oastea românilor [...]”

(V. Georgescu, *Istoria românilor de la origini până în zilele noastre*)

B. „[...] După campaniile victorioase din 1345 și 1352–1353, Ludovic de Anjou, urmașul lui Carol-Robert, a organizat în Moldova de nord o marcă militară de graniță condusă de Dragoș, voievodul maramureșan ale cărui oști participaseră la campaniile împotriva tătarilor. Lui Dragoș i-a urmat fiul său Sas, apoi fiul acestuia Balc [...]. Domniile le-au fost însă scurte, [...] până la 1359, când căpeteniile locale [...] se răscoală împotriva ducilor români numiți de rege. Venit tot din Maramureș, al cărui voievod fusese înainte de a intra în conflict cu Ludovic și a se răscula împotriva ungarilor, Bogdan I îl înlătură pe Balc înscăunându-se ca domn independent al Moldovei; expedițiile regelui [...] nu l-au putut aduce la ascultare. Ca și Țara Românească, Moldova își făcea intrarea în rândul statelor independente [...]”

(V. Georgescu, *Istoria românilor de la origini până în zilele noastre*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Precizați secolul la care se referă sursa B. **2 puncte**
2. Numiți un spațiu istoric românesc la care se referă sursa A. **2 puncte**
3. Menționați câte un voievod precizat în sursa A, respectiv în sursa B. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că voievozii maramureșeni au un rol important în constituirea statului românesc. **3 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, două informații aflate în relație cauză–efect, selectate din sursa A. **7 puncte**
6. Prezentați două instituții centrale din spațiul românesc în secolul al XV-lea. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între două acțiuni militare în care este implicat spațiul românesc din secolul al XV-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„La începutul verii anului 1866, România a fost înzestrată cu cea dintâi Constituție [...]. Constituția avea să fie calificată chiar de domnitor drept <o Constituție cvasirepublicană> ori drept [...] <o Constituție precum nu are niciun popor din Europa>. Prin acest act fundamental se institua monarhia constituțională, cu un sistem bicameral.[...]”

În privința situației internaționale a Principatelor Unite – căci denumirea *România* nu era încă acceptată de majoritatea puterilor garante – ea a fost consolidată atât prin sancționarea de către puterile garante a preluării domniei de către principele Carol [...], cât mai ales prin acceptul dat de Poartă, în toamna anului 1866. Din acel moment, România și-a văzut pe deplin <oficializată> noua situație. Nu era încă un stat independent, dar ansamblul puterilor îi recunoscuse dreptul de a se afirma pe deplin ca o entitate statală europeană.[...]”

Procesul de constituire și dezvoltare a instituțiilor moderne [...] n-a suferit o întrerupere în 1866; dimpotrivă, înzestrată acum cu legea fundamentală – Constituția – rezultată dintr-o evoluție democratică, România și-a consolidat instituțiile centrale și locale. [...] De asemenea, trebuie evidențiate și progresele ce au fost realizate în domeniul militar. În 1867 și 1872 au fost adoptate legi de organizare a armatei. Efectivele au fost sporite, s-a îmbunătățit dotarea cu armament. Oștirea era pregătită pentru marea încercare care o aștepta în momentul când avea să se pună chestiunea obținerii independenței țării.”

(D. Berindei, *O istorie a românilor*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți legea fundamentală adoptată în 1866, precizată în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați, pe baza sursei date, o caracteristică a legii fundamentale din 1866 în viziunea domnitorului. **2 puncte**
3. Menționați conducătorul politic și un spațiu istoric la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la organizarea militară a statului român. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la reacția statelor europene față de evenimentele din 1866, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia în a doua jumătate a secolului al XIX-lea România se implică în relațiile internaționale. (Se punctează pertinenta argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre politica internă și relațiile internaționale ale României postbelice, având în vedere:

- menționarea a doi factori care au favorizat instaurarea regimului de tip totalitar în România;
- prezentarea unei acțiuni desfășurate de regimul politic din perioada stalinismului în România;
- menționarea a două practici politice din perioada național-comunismului aplicate în România și precizarea unei consecințe din plan intern a uneia dintre ele;
- formularea unui punct de vedere referitor la consecințele „Războiului Rece” asupra relațiilor internaționale desfășurate de România postbelică și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (pertinenta argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.